

“Zoek het recht en niets dan het recht” (Dt 16, 20)

“Zoek het recht en niets dan het recht.”

Het boek Deuteronomium bevat een serie toespraken van Mozes aan het einde van zijn leven. Hij herinnert de nieuwe generaties aan de wetten van de Heer, terwijl hij vanuit de verte uitziet op het Beloofde Land, waar hij het volk van Israël naartoe heeft geleid.

In dit Boek wordt de ‘wet’ van God op de eerste plaats gepresenteerd als het ‘woord’ van een Vader die zorgt voor al zijn kinderen. Het is een weg door het leven die Hij aan zijn volk geeft om het plan van het Verbond te realiseren. Als het volk daar trouw aan is, meer uit liefde en dankbaarheid dan uit angst voor straf, zal het de nabijheid en de bescherming van God blijven ervaren.

Een van de manieren om dit Verbond, dat God als zijn gave heeft geschonken, concreet te realiseren, bestaat erin om met volharding te zoeken naar het recht. Een gelovige doet dat door zich met dankbaarheid te herinneren dat God voor dit volk heeft gekozen en door uitsluitend de Heer te aanbidden. Hij doet dat ook door in geweten persoonlijke voordelen af te wijzen die ten koste gaan van de noden van de armen.

“Zoek het recht en niets dan het recht.”

In ons dagelijks leven komen we allerlei situaties tegen van onrecht, soms groot onrecht, vooral ten koste van de allermindersten, van degenen die zich aan de rand van onze samenleving bevinden en daar moeten overleven. Hoeveel Kainsfiguren zijn er niet, die geweld gebruiken tegen hun broeder of zuster!

Het opheffen van ongelijkheden en van allerlei misbruiken is een fundamentele vereiste van rechtvaardigheid, om te beginnen in ons hart en overal waar ons sociale leven zich afspeelt. Toch voltrekt God zijn gerechtigheid niet door Kain te vernietigen. Hij doet dat door hem te beschermen en zijn weg te laten hervatten. De gerechtigheid van God is nieuw leven geven. Als christenen hebben wij Jezus ontmoet. Door zijn woorden en zijn gebaren, en vooral door de gave van zijn leven en het licht van de Verrijzenis, heeft Hij ons laten zien dat de gerechtigheid van God bestaat in zijn oneindige liefde voor ieder van ons, die zijn kinderen zijn.

Door toedoen van Jezus gaat ook voor ons de weg open om barmhartigheid en vergeving in praktijk te brengen en te verspreiden. Ze vormen het fundament van sociale gerechtigheid.

“Zoek het recht en niets dan het recht.”

Deze woorden uit de Schrift zijn gekozen om de Gebedsweek voor de eenheid van de christenen 2019 te vieren, die in de noordelijke streken wordt gehouden van 18 tot 25 januari. Wanneer ook wij deze woorden tot de onze maken, kunnen we ons inzetten voor wegen van verzoening, op de eerste plaats tussen christenen. Wanneer wij ons ten dienste stellen van iedereen kunnen we daadwerkelijk de wonden van onrecht genezen.

Dat hebben christenen van verschillende Kerken in Palermo (Italië) gedaan, die zich hebben gewijd aan de gevangenen in hun stad. Het initiatief kwam van Salvatore, lid van een evangelische vereniging. "Ik werd me bewust van de geestelijke en menselijke noden van deze broers en zusters van ons. Onder hen zijn velen die geen familieleden hebben die hen kunnen helpen. Ik stelde mijn vertrouwen in God en sprak met een aantal mensen van mijn Kerk en van andere Kerken." Christine, lid van de anglicaanse Kerk voegt eraan toe: "Deze mensen in nood te kunnen helpen geeft ons voldoening. Zo wordt de voorzienigheid van God concreet. Hij wil dat zijn liefde via ons alle mensen bereikt." En Nunzia, katholiek: "Het leek ons een gelegenheid om zowel onze broeders in nood te kunnen helpen als van Jezus te getuigen, ook met kleine, materiële zaken."

Dat is in het klein een verwezenlijking van wat Chiara Lubich in 1998 zei in de lutherse kerk van Sint-Anna in Augsburg, tijdens een oecumenische ontmoeting:

"Wanneer wij christenen naar onze geschiedenis kijken, kunnen we alleen maar vol pijn constateren dat het vaak een opeenvolging is geweest van onbegrip, twist en strijd. Historische, culturele, politieke en sociale omstandigheden zijn daar zeker mee de oorzaak van. Maar ook het feit dat onder christenen dat typische element van eenheid is komen te ontbreken: de liefde. Oecumenisch werk zal vruchtbaar zijn in de mate dat wie zich er voor inzet, in de gekruisigde en verlaten Christus die zich weer overgeeft aan de Vader, de sleutel ziet om iedere verdeeldheid te begrijpen en de eenheid te herstellen. En geleefde eenheid heeft een effect, namelijk de aanwezigheid van Jezus onder meerdere mensen, in de gemeenschap. 'Waar twee of meer mensen in mijn naam samen zijn, daar ben Ik in hun midden', heeft Jezus gezegd (vgl. Mt 18, 20). Jezus tussen een katholiek en een protestant die elkaar liefhebben, tussen anglicanen en orthodoxen, tussen een lid van de Armeense en een van de gereformeerde Kerk die elkaar liefhebben. Hoeveel vrede kan er zijn, hoeveel licht voor een echte oecumenische weg!"¹.

Letizia Magri en de Commissie van het Woord van Leven

¹ C. Lubich, "Preghiera ecumenica per l'Avvento" ("Oecumenisch gebed voor de Advent"), Augsburg (Duitsland), 29 november 1998.